

אחד דיני ממונות פרק רביעי סנהדרין

לב.

עין משפט
נר מצוה

א מיי פילא הלכה ו
סעודתא הלכה א והכל
עס:
ב מיי עס הל"ב טושע
ח"מ עס הל' עדות
ג מיי עיטע הל' עדות
הלכה א סמו עשן קי
טושע ח"מ עס הל' עס
ט:
ד מיי עס הל' עדות
הלכה א סמו עשן קי
טושע ח"מ עס סעף
ז:
ה מיי עס הלכה ז
טושע עס קי עי:
ו הל' עיטע מל' עיטע
א ר' ד טושע ח"מ עס
סעף ז:
ז ה מיי עיטע מל'
עדות הל' א סמו עשן
קט טושע ח"מ עס
סעף א:

תורה אור השלם

1. מִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה
לָכֶם בְּגֵר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:
וּיִקְרָא כָד כַּב

רבינו חננאל

פ"ל אחד דיני ממונות
ואחד דיני נפשות בדרישה
ובדקדוקה כ"ו ואקשני
וכו בענין דרישה וחזקה
בדיני ממונות וההיא
כשר שומנו באחד בניסן
בשמיטה פ"ו וכח כו
והיובל וכו עדים ואשר
הוא לאו הגדלים ובדרישה
הוה עמנו באחד
בניסן השטת כשר והעדים
ששרים חיבשנין שמה
אחרונה וכתבונו וזה
ס"ד בענין דרישה וחזקה
הכי אמרינן שמה נזה
בדרישה חזקה דאיה
שני יאזו שמה חזקה
עלה ולטעמיה תתן
מחתינת דקתני שטרי
חוב המרקמין פסולין
ומתאחרים כשרים ודפא
הא לא קשיא. אה עדיפא
אמינה לאקטריי דאיכא
למירי שטת זה לא
תכן להיות מאוחר דלא
שכח איניש שטת דהיתרי
וכבש שטת שמיטה דמרע
ליה לשטריה קמיל כיון
ושרשיית סופה ממונות
מיקיי אמר אפשר דפרע
לי בתחלה לא באמצעייה
לפסח כתב שנת שמיטה
ושטת מאוחר וזה וכשר.
ומי' קשייה עומדת
שמי' תנינא לעולם
אפילו דיני ממונות
ומה
שטת אמר וזקלא בעינן

אחד דיני ממונות. מה בין דיני ממונות לדיני נפשות אף על גב דשנים צחקירה ודרישה מדכתבי משפט אחד יהיה לכם לענען מלי דתלו בזכות וחובה אין להשוותם דלא שייך דיני ממונות: **היישיבין** שמה איחרוהו. פ"ה איחרוהו מלכתוב עד אחד בניסן

ועל חנם דחק אלל י"ל כי הדיא דגט פשוט (ב"צ דף קעא. ושם) שטר שזמנו כתוב בו בשבת או בעשרה בתשרי שטר מאוחר הוא וכשר וה"נ שטר זה נכתב לפני אחד בניסן של שמיטה במקום הכתוב בשטר וגמאל כשהגיע אחד בניסן של שמיטה שהוא זמנו של שטר לא היו צללות מקום השלבו למקום אחרי וא"ת מאי איריא משום לאחירוהו כי לא אחירוהו נמי יש להכשיר כדאמר ר' אי ידעיתו יומא דאקניתו ציה כתובו יומא דאקניתו ציה ושמה לא באלחד צניסן נכתב אלל אחרי כן במקום הכתוב בו וי"ל דהכא בשטר מלוה איירי דאין לכתוב אלל יום שנכתב השטר דלא ליגיבי ממעשצדי שאל דקין ומיהו משמע מהכא דלענין מספק להכשיר את השטר וקשה לפ"ה דריש פ"ק דר"ה (דף ב. ושם) ואין להאריך כאן:

גומרין בו ביום בין לזכות בין לחובה דיני נפשות גומרין בו ביום לזכות וזכיון
שלאחריו לחובה לפיכך ^אאינן דנין לא בערב שבת ולא בערב יום טוב דיני
^בממונות והמאות והמהרות מתחילין מן הגדול דיני נפשות מתחילין מן הצד
הכל כשרין לדון דיני ממונות ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא
כהנים ליום וישראלים המשיאין לכהונה: ^גנמי דיני ממונות מי בעינן
דרישה וחקירה ורמינהו ^דשטר שזמנו כתוב באחד בניסן בשמיטה
ועבאו עדים ואמרו היאך אתם מעידין על שטר זה והלא ביום פלוני
עמנו הייתם במקום פלוני שטר כשר ועדיו כשרין חיישינן שמא איחרוהו
וכתבוהו ואי סלקא דעתך בעינן דרישה וחקירה היכי ^החיישינן שמא
איחרוהו וכתבוהו וליטעמך תיקשי לך מתני' ^ושטר חוב המוקדמין
פסולים ^זוהמאוחרים כשרין ואי סלקא דעתך בעינן דרישה וחקירה מאוחרין
אמאי כשרין הא לא קשיא דעדפא מינה קאמרינן דאפי' אחד בניסן בשמיטה
דלא שכיחי אינשי דמוצי' דליכא למימר שמא איחרוהו וכתבוהו דלא מרע
לשטריה אפ"ה כיון דשביעית יסופה משמטת מכשרינן מ"מ קשיא: סימן
חרפ"ש: א"ר חנינא ^חידבר תורה אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות בדרישה
ובחקירה שנאמר משפט אחד יהיה לכם ומה טעם אמרו ^טדיני ממונות לא
בעינן דרישה וחקירה כדי שלא תעול דלת בפני לויין אלא מעתה

אפשר מפני עיניו הדין משנגמר הדין: הטהרות והטמאות. אם נא אדם לישאל על דבר
הגדול שבדיינים מה הוא אומר בדבר: מן הלא. מן הקטנים שמה יחייבנו הגדול ולא ירנו
(שמות כב) על דבריו של גדול ולקמן [ו]. רב כתיב בלא י"ד: פל כשרין. ואפילו ממזר: וישאלים
שפיא בנותיהם לכהנים: גב' ^ו נאחד בנין בשמיטה. לקמן מפרש אמאי נקט שמיטה:
בנין בשמיטה והוא בעל חוב על חבירו על ידי משכון או על ידי פרוצול שלא משמעון
דאש השנה של שמיטת ושבועות בנין ^ז אינה משמטת אלל בסופה דכתיב (דברים טו) ממקו
בעו: חיישן שמה איחרוהו ופסולו. וקודם לכן ראו המלוה בתקום הכתוב בשטר והוטל
עד אחד בנין וכתבואו במקום שאומרים המזימן ולא כתבו שם המקום שנכתב בו השטר
ואע"ג דלמרינן בגיטין (דף פ.) כי יתביטו בדיני כתובו בדיני ואע"ג דמימסרן לכו מילי
בהכי וההיא ענה טובה קמ"ל שלא יביאוהו לידי הוצאה ללא לימרו והלא ביום פלוני עמנו
הו מכדי דרישה ותקירה לאכחושי קא אמיה והיכא דקא מיתכחושו קמן ניקו אן מתרינן
מבירייתא אוריב מתמתינא דלמיא ומצויה בפי כל: שטרי חוב המוקדמין. ליכתב קודם
זמן מומן הכתוב שלא דיו וקנסין היכא אטו איקורא ופסול אפי' מומן שני דלאשעזבה בציבור
הו ראו יודעים שכלוהו וקדמה לזמן הכתוב כאן: שרי. דמעלייתא היא דקא מחיל לכו לשעזבה
וא"כ היכי מתרינן למילתא דשטרא ינמא זיפא הוא ולא ראו עדים החמומים זו את המלוה הזאת
על פה ולא יערוף לקוחות דמלוה על פה לא טרפא ממשעבדי דלית לה קלא: הא. דמקשת לי
יניה קלמרינן מתניתא דאורייתא מינה העדיפה והחזיקה כח בדבר יותר מאותה משנה דאשמעין
קלמרי זו ביום לא הו מרעי למילתייהו לכתוב שטר המלוה העשית קודם לכן כלומר זמן:
ין מן השמיטה שלא תשמוט מעותיהם דליכא למימר איחרוהו וכתבואו דלא מרעי לשטרייהו שהכל
להלוות בזמן שמיטה: אפ"ה כיון דשבועות. אינה משמטת אלל בסופה דכתיב מקץ חלקן בציבוריהו
הדדי: אמר רבי חנינא וכו'. ומתניתין דאורייתא קמי תקנתא וברייתא דרבנן בת תקנתא:
טעו

[illegible]

על פ' אחד בין א
נפשות מוטין על פי א
לחובה דיני ממונות
לחובה דיני נפשות
מחזירין לחובה דיני
זכות וחובה דיני נפש
ואין הכל מלמדין חוב
חובה מלמד זכות והמ
דיני נפשות המלמד
המלמד זכות אין יכ
דיני ^אממונות דנין ב
נפשות דנין ביום וגו'
גומרין בו ביום בין לז
שלאחריו לחובה לפי
^אממונות ^אהטמאות ד
הכל כשרין לדון דר
כהנים ליום וישראל
דרישה וחקירה ור
ובאו עדים ואמרו
עמנו הייתם במקום
וכתבוהו ואי סלקא
איחרוהו וכתבוהו ו
פסולים ^אוהמאוחזרים
אמאי כשרין הא לא
דלא שכחי אינשי ד
לשמריה אפ"ה כיון
חרפ"ש: א"ר חנינא
ובחקירה שנאמר מש
בעינן דרישה וחקירה

מסורת הש"ס

(א) ר"ה סה; (ב) בצדק
תשנה ל"ג מלת ממות[ות];
(ג) גינת ע"ד, (ד) תוספת
ממסת פ"ח; (ה) ד"ה מוס'
יחזק; (ו) ד"ה א"ג
מקדשו וכו' ותוס' בבורות
ל"ה. ד"ה אלה דלמרחן,
ב"מ י' עב. ר"ה ב. ד"ה
[ת]ענית פ"ה פ"ה י"ח
מק: קטף; (ז) לעיל ב:
במות קצב; (ח) שמות
ל"ה; (ט) קס"ה; (י) לקמן
ל"ה; (כ) במדבר ל"ה,
וכוליה;
כס"ה;
(מ) לקמן ד"ה; (נ) ז"ל
אמר ד"ה שומן; (ס) כס"ה
ביתא, בנים; (ע) ד"ב
קטף.

גליון הש"ס

מתני' אחד דיני ממונות.
עין זכאים דף ע"ב תוס'
ד"ה אי:

מוסף רש"י

[illegible]